

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Tóth Károly ügyvéd által képviselt felperesnek, a dr. Bebesi István ügyvéd által képviselt alperes ellen, biztosítási összeg megfizetése iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2011. május 12. napján meghozott, 24.G.40.618/2010/15. számú ítélete ellen, a felperes részéről 16. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a jogalap tekintetében megváltoztatja és megállapítja, hogy az alperes szolgáltatási kötelezettsége fennáll a 2009. május 27-én ... lakópark transzformátor állomásának megrongálásával, a 2009. május 29-én ... utcában, valamint a 2009. június 8-án ...ben történt kábellopásokkal, valamint elosztószekrény-rongálással kapcsolatban.

Azösszagszerűség tekintetében az elsőfokú bíróságot további eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

A fellebbezési eljárás költségét a felperes javára 700.000 (hétszázezer) forintban, az alperes javára pedig 200.000 (kétszázezer) forintban állapítja meg.

A közbenső ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes az alperessel kötött az adatközlő szerinti magyarországi építkezési területeire, mint kockázatviselési helyre nézve építés- és szerelésbiztosítási keretszerződést. A szerződés részét képező vagyonbiztosítás feltételei szerint biztosítási esemény az építkezési területen lévő, az adatközlőben megjelölt biztosított vagyontárgyaknak előre nem látható okból, véletlenül, váratlanul bekövetkezett minden olyan károsodása, amely a rendeltetésszerű használat, illetve az építési-szerelési tevékenység folytatása érdekében azok javítását, helyreállítását, pótlását teszi szükségessé. Biztosított vagyontárgynak minősítették a tervdokumentáció szerinti építési-szerelési tevékenység tárgyát képező létesítményt, annak az átadás-átvételt, illetve üzembe helyezést megelőző

mindenkori állapotában, beleértve a létesítménybe való beépítés céljából az építkezési területen lévő anyagokat is. A biztosítás ezeken túl kiterjedt az építkezési területen lévő, beépítésre nem kerülő, de az építési és szerelési tevékenység folytatásához szükséges, a biztosítási szerződésben tételesen vagy vagyoncsoportonként feltüntetett vagyontárgyakra is. Kizárásként szabályozták - egyebek mellett - a leltározás vagy időszakos ellenőrzés alkalmával feltárt hiányt vagy veszteséget, kivéve, ha a biztosított vagy szerződő bizonyítja, hogy a hiány az építési területen elkövetett betöréses lopás vagy rablás következménye. Betöréses lopásnak minősítették a szerződésben azt az esetet, amikor a tettes a lopást úgy követi el, hogy a biztosított vagyontárgyakat magába foglaló, megfelelően lezárt és illetéktelen behatolás ellen védett helyiségbe erőszakos módon behatol. Meghatározták egyúttal azt is, hogy milyen helyiséget kell megfelelően lezártnak és behatolás ellen védettnek tekinteni.

A felperes 2009. június 2-án, illetve 11-én tett feljelentéseket a rendőrségen. Ezekben előadta, hogy a ... völgy lakópark építkezési területén 2009. május 27-28. között a trafóállomás ajtaját ismeretlenek megrongálták. Május 28. és 29. között eltulajdonítottak 280 m 4 x 240-es elektromos kábelt, illetve 50 m 4 x 50-es elektromos kábelt és megrongáltak egy kábelelosztó szekrényt. Június 8. és 9. között pedig eltulajdonítottak 1450 m 1 x 240-es 20 kW-os földbe fektetett elektromos kábelt. A nyomozóhatóság a nyomozást valamennyi esetben arra figyelemmel szüntette meg, hogy az elkövető kiléte nem megállapítható. Az alperes a felperes igényét azzal utasította vissza, hogy a káreseményekre kockázatviselése nem terjed ki.

A felperes keresete szerint a szerződés teljesítését és 8.200.000 Ft-nak, valamint 2009. július 17. napjától számított késedelmi kamatnak a megfizetését kérte alperestől. Az alperes a kereset elutasítására tett indítványt, alapvetően arra hivatkozva, hogy nem következett be biztosítási esemény.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a biztosító kockázatviselése rongálási kárra nem terjedt ki. A biztosított vagyontárgyakban bekövetkező hiány vagy veszteség pedig a kizárások körébe tartozott, ha nem betöréses lopás vagy rablás következményeként keletkezett. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján arra következtetett, hogy a káresemény nem volt a betöréses lopás fogalmi körébe vonható, mert a vagyontárgyakat nem a szerződés előírásának megfelelően lezárt helyiségből tulajdonították el. Álláspontja szerint tehát az alperes a bekövetkezett kárért nem köteles helytállni.

Az ítélet ellen, annak megváltoztatása és az alperes keresete szerinti marasztalása iránt a felperes terjesztett elő fellebbezést. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a szerződéses konstrukciót helytelenül értelmezte. Azzal érvelt, hogy az alperes tudatában volt annak, hogy villamoshálózatok létesítésével és telepítésével foglalkozik. Az ilyen tevékenységek minden esetben közterületen folynak, ebből következően fogalmilag kizárt a létesítmény körbekerítése, vagy bármilyen helyiség létesítése. A biztosítási eseményként jelentkező hiány úgy következett be, hogy az

építési anyagot (földkábel) már a talajba betemette, ily módon kialakította az építési-szerelési munka eredményét, magát a villamosvezeték hálózatot. Álláspontja szerint a leltárhiany és időszakos ellenőrzés, illetve az ehhez kapcsolódó betöréses lopás szabályai a bekövetkezett biztosítási eseményre nem alkalmazhatók. Hivatkozott még arra is, hogy a tettes a megfelelően lezárt (földbe ágyazott) kábelköteget a földet kiásva, feltörve a kábelköteget körülvevő vezető csövet - tehát a szavak általános jelentése szerint - erőszakos módon behatolva, és a kábel végén elhelyezett lezárt biztosítószelekrényt feltörve húzta ki a kábelt a helyéről.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az ítélet helybenhagyására irányult.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a követelés jogalapja tekintetében a felperes fellebbezése megalapozott.

A felek között nem volt vitás a biztosítási jogviszony létrejötte, és az, hogy a szerződésük vagyont biztosítási elemet is tartalmazott. A Ptk. 536. § (1) bekezdése és 548. §-a által meghatározott vagyont biztosítás alapján az alperes meghatározott jövőbeni esemény (biztosítási esemény) bekövetkeztétől függően bizonyos összegnek megfizetésére vagy más szolgáltatás teljesítésére vállalt kötelezettséget.

Az alperes azt sem vitatta, hogy a trafóállomás, illetve kábel elosztószelekrény megrongálásából, valamint az elektromos kábelek ellopásából a felperesnek kára keletkezett. A másodfokú tárgyaláson tett egyező előadásuk folytán a Pp. 163. § (2) bekezdése szerint az is valóként volt elfogadható, hogy a káresemények a tervdokumentáció szerinti építési-szerelési területen, és olyan vagyontárgyakban keletkeztek, amelyeket a biztosítónak átadott adatközlőben a felperes megjelölt. A bizonyított, illetve valóként elfogadott tényekre tekintettel az ítéltáblának kizárólag abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a bekövetkezett károkra az alperes kockázatviselését valóban kizárta-e.

Ennek eldöntése során a biztosító szerződésben vállalt kötelezettségéből kellett kiindulni. Az alperes a szerződés szerint a biztosított vagyontárgyakban keletkezett minden olyan kár megtérítésére kötelezettséget vállalt, amelyekkel kapcsolatban kockázatviselését nem zárta ki. A felek biztosítási eseményként definiálták az építkezési területen lévő, az adatközlőben megjelölt vagyontárgyaknak előre nem látható okból, véletlenül, váratlanul bekövetkezett olyan károsodását, amely a rendeltetésszerű használat, illetve építési-szerelési tevékenység folytatása érdekében azok javítását, helyreállítását, pótlását teszi szükségessé. Biztosított vagyontárgyként szabályozták a tervdokumentáció szerinti építési-szerelési tevékenység tárgyát képező létesítményt, beleértve a beépítés céljából az építkezési területen lévő anyagokat is.

A szerződésükben a felek a létesítmény fogalmát külön nem határozták meg. A Ptk. 207. § (1) bekezdése alapján ezért a szó általánosan elfogadott jelentését kellett figyelembe venni. A felperes által az építési területen végzett tevékenység jellegét

figyelembe véve ennek megfelelően létesítménynek minősült a tervdokumentáció szerint általa lefektetett kábel, valamint a létrehozott állomás is. Az alperes a kifejezetten rongálásból vagy lopásból eredő károkért való helytállási kötelezettségét általánosságban nem zárta ki. Kizárólag a leltározás vagy időszakos ellenőrzés alkalmával feltárt hiány esetére rendelkezett úgy, hogy megtérítésre csak annyiban köteles, amennyiben a hiány betöréses lopás (vagy rablás) következménye.

Leltározás vagy időszakos ellenőrzés során feltárt hiány az építési területre bevitt, de még beépítetlen anyagok (alkatrészek, munkaeszközök) esetén értelmezhető. A felperes kára ezzel szemben az építési tevékenység eredményeként már létrejött létesítményekben keletkezett. Helytállóan hivatkozott tehát a felperes a fellebbezésében arra, hogy a leltárhiánnyal kapcsolatos szabályok nem alkalmazhatók, a bekövetkezett káresemény nem tartozott abba a körbe, amelyre az alperes a kockázatviselését kizárta. Az ítéltábla az előbbieken kifejtettek szerint ezért nem osztotta az elsőfokú bíróságnak azt a jogi álláspontját, miszerint a biztosító nem köteles a szolgáltatása teljesítésére.

Az alperes vitatta, hogy teljesítési kötelezettsége a felperes keresete szerinti mértékben áll fenn. A felperesnek azösszepszerűség alátámasztására szakértői bizonyítási indítványa volt, melyet az elsőfokú bíróság - eltérő jogi álláspontja folytán - mellőzött. Az ítéltábla a rendelkezésre álló adatok alapján ezért kizárólag a jogalap körében tudott döntést hozni, úgy, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és közbenső ítéletével az alperes teljesítési kötelezettségét megállapította. A Pp. 252. § (4) bekezdésére figyelemmel a felek másodfokú perköltségét csak megállapította, annak viselése felől az elsőfokú bíróságnak kell határoznia.

, 2012. február 1.

. Molnár Ambrus s. k. a tanács elnöke, Dr. Csóka István s. k. előadó bíró, Dr. Lente Sándor s. k. bíró